

Gst. 2015/34: Huisadvocaat van de gemeente geen onafhankelijke planschadeadviseur. Schijn van partijdigheid. (Helmond)

Instantie:	Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State	Datum:	17 december 2014
Magistraten:	mrs. C.H.M. van Altena, N.S.J. Koeman en N. Verheij	Zaaknr:	201402067/1/A2
Conclusie:	-		
Noot:	P.C.M. Heinen ^[1]	Roepnaam:	-
Brondocumenten:	ECLI:NL:RVS:2014:4570, Uitspraak, Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, 17-12-2014		

Wetgeving: (Art. 49 WRO (thans art. 6.1 Wro), art. 6.1.1.1, aanhef en onder c, van het Bro en art. 6.1.3.3 van het Bro)

Brondocument: ABRvS, 17-12-2014, nr. 201402067/1/A2

Essentie

Naar boven

Huisadvocaat van de gemeente geen onafhankelijke planschadeadviseur. Schijn van partijdigheid. (Helmond)

Samenvatting

Naar boven

De Afdeling stelt voorop dat in de Wro en het daarop gebaseerde Besluit ruimtelijke ordening (hierna: het Bro), anders dan in de WRO, is neergelegd dat in een verordening regels moeten worden gesteld omtrent de aanwijzing van een planschadeadviseur of adviescommissie. In dat kader is van belang dat ingevolge artikel 6.1.3.3, eerste lid, gelezen in samenhang met het tweede lid, aanhef en onder a, van het Bro de regels in een gemeentelijke verordening in ieder geval betrekking dienen te hebben op de deskundigheid en onafhankelijkheid van de adviseur. Hoewel deze bepalingen, gelet op het onder 1 weergegeven overgangsrecht, niet van toepassing zijn op het hier aan de orde zijnde verzoek om vergoeding van planschade, vormt artikel 6.1.3.3 van het Bro wel mede de grondslag van de op 15 juni 2009 in werking getreden Verordening aanwijzing en werkwijze planschadeadviseur Helmond 2009 (hierna: de verordening). Ingevolge artikel 1, sub c, van de verordening is een adviseur een persoon of adviescommissie, die geen deel uitmaakt van of werkzaam is onder verantwoordelijkheid van het college, en die belast is met de advisering over het op de aanvraag te nemen besluit. Deze definitie komt overeen met de definitie van adviseur die in artikel 6.1.1.1, aanhef en onder c, van het Bro is opgenomen.

Hekkelman is op basis van de verordening als adviseur aangewezen. Gelet hierop, heeft de rechtbank in het kader van de vraag of de schijn van partijdigheid van de adviseur is gewekt terecht getoetst of Hekkelman werkzaam is onder verantwoordelijkheid van de raad of het college van Helmond en of zij betrokken is geweest bij de planologische maatregel waarop het verzoek van appellante betrekking heeft. Zij is voorts met juistheid tot het oordeel gekomen dat dit niet het geval is geweest. Dit laat evenwel onverlet dat de schijn van partijdigheid ook kan worden gewekt door een deskundige die in het ene geval door een bestuursorgaan wordt ingeschakeld om een onafhankelijk advies uit te brengen, terwijl zij gelijktijdig of nagenoeg gelijktijdig in een ander geval door hetzelfde bestuursorgaan wordt ingeschakeld om zijn belangen te behartigen of als zijn gemachtigde op te

treden in een gerechtelijke procedure. Ter zitting is komen vast te staan dat Hekkelman in beginsel de vaste planschadeadviseur van het college is, maar dat zij door het college en de raad van Helmond af en toe ook als advocaat wordt ingeschakeld voor juridische bijstand. Een advocaat draagt zorg voor de rechtsbescherming van zijn cliënt en is daartoe partijdig bij de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van zijn cliënt. Daar komt bij dat uit de gedurende de procedure door Hekkelman opgestelde stukken, waaronder het advies dat als verweerschrift in hoger beroep is ingediend, geen onderscheid valt te maken tussen haar rol als planschadeadviseur en haar rol als advocaat. Gelet hierop, is de schijn gewekt dat Hekkelman in het onderhavige geval als planschadeadviseur niet onpartijdig is, zodat het college het advies van Hekkelman niet aan zijn besluitvorming ten grondslag heeft mogen leggen. Dat Hekkelman, naar het college stelt, in het onderhavige geval bij de rechtbank niet als gemachtigde maar als deskundige is opgetreden, doet hier niet aan af, te minder nu dit onderscheid voor een burger moeilijk te begrijpen is.

Het hoger beroep is gegrond. Gelet hierop, behoeven de overige door appellante aangevoerde gronden geen bespreking meer. De aangevallen uitspraak dient te worden vernietigd. Doende hetgeen de rechtbank zou behoren te doen, zal de Afdeling het beroep tegen het besluit van 11 juni 2013 van het college alsnog gegrond verklaren. Dat besluit komt wegens strijd met 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb) voor vernietiging in aanmerking. Met het oog op een efficiënte afdoening van het geschil ziet de Afdeling aanleiding om met toepassing van artikel 8:113, tweede lid, van de Awb te bepalen dat tegen het door het college te nemen nieuwe besluit op het bezwaar van appellante slechts bij haar beroep kan worden ingesteld.

Partij(en)

[Naar boven](#)

Bij besluit van 27 september 2012 heeft het college het verzoek van appellante om een vergoeding van planschade afgewezen.

Uitspraak op het hoger beroep van:

appellante, wonend te [woonplaats] (België),

tegen de uitspraak van de rechtbank Oost-Brabant van 27 januari 2014 in zaak nr. 13 / 3574 in het geding tussen:

appellante

en

het college van burgemeester en wethouders van Helmond.

Uitspraak

[Naar boven](#)

Procesverloop

Bij besluit van 27 september 2012 heeft het college het verzoek van appellante om een vergoeding van planschade afgewezen.

Bij besluit van 11 juni 2013 heeft het college het door appellante daartegen gemaakte bezwaar ongegrond verklaard.

Bij uitspraak van 27 januari 2014 heeft de rechtbank het door appellante daartegen ingestelde beroep ongegrond verklaard. Deze uitspraak is aangehecht.

Tegen deze uitspraak heeft appellante hoger beroep ingesteld.

Het college heeft een verweerschrift ingediend.

Appellante heeft nadere stukken ingediend.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 6 november 2014, waar appellante, en het college, vertegenwoordigd door mr. M.C. Boelens-Horn, werkzaam bij de gemeente Helmond, vergezeld door mr. J.E. van Gilst, advocaat te Nijmegen, zijn verschenen.

Overwegingen

1. Op 1 juli 2008 is de Wet op de Ruimtelijke Ordening (hierna: de WRO) ingetrokken en is de Wet ruimtelijke ordening (hierna: de Wro) in werking getreden.

Ingevolge artikel 9.1.18, eerste lid, van de Invoeringswet Wet ruimtelijke ordening (hierna: de Invoeringswet) blijft het recht zoals dat gold vóór het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet van toepassing ten aanzien van aanvragen om schadevergoeding ingevolge artikel 49 van de WRO die zijn ingediend voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet of die ingevolge artikel II, tweede en derde lid, van de wet van 8 juni 2005, Stb. 305, tot wijziging van de WRO (verjaring van en heffing bij planschadevergoedingsaanspraken, alsmede planschadevergoedingsovereenkomsten), nog tot 1 september 2010 kunnen worden ingediend.

Ingevolge artikel 49, eerste lid, aanhef en onder a, van de WRO, zoals die bepaling tot 1 juli 2008 luidde, kent, voor zover blijkt dat een belanghebbende ten gevolge van de bepalingen van een bestemmingsplan schade lijdt of zal lijden, welke redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en waarvan de vergoeding niet of niet voldoende door aankoop, onteigening of anderszins is verzekerd, de raad hem op zijn verzoek een naar billijkheid te bepalen schadevergoeding toe.

2. Appellante is sinds 10 juli 1999 eigenaar van het perceel met woning aan de [locatie A] te Helmond (hierna: het perceel). Zij heeft de eigendom van het perceel verkregen door rechtsopvolging onder algemene titel.

Op 30 augustus 2010 heeft appellante het college verzocht om een vergoeding van planschade als gevolg van het besluit van de gemeenteraad van Helmond (hierna: de raad) van 8 december 1992 tot vaststelling van het bestemmingsplan "Herziening Villapark/Elkerliekziekenhuis". Dit bestemmingsplan heeft betrekking op de gronden gelegen tussen de Warandelaan, de Jan van Brabantlaan, de Wesselmanlaan en de President Rooseveltlaan. Op deze gronden is het Elkerliekziekenhuis (voorheen: het St. Lambertusziekenhuis) gevestigd. Het perceel is gelegen tegenover deze gronden.

Aan het verzoek om vergoeding van planschade heeft appellante ten grondslag gelegd dat het bestemmingsplan heeft geleid tot een toename van de bouwmassa en de daarmee samenhangende horizonvervuiling en hinder als gevolg van de bouwactiviteiten. Voorts zijn de bezoekersaantallen en de parkeerdruk toegenomen en is er meer verkeer met de daarmee gepaard gaande hinder. Deze planologische wijziging heeft volgens appellante een negatief effect op het woongenot en daarmee op de verhuurbaarheid en de waarde van het perceel, als gevolg waarvan zij schade lijdt. Voorts heeft zij in haar verzoek uiteengezet dat zij niet uitsluit schade te hebben geleden als gevolg van het besluit van de raad van 3 mei 1983 tot vaststelling van het bestemmingsplan "Herziening Villapark (St. Lambertusziekenhuis)".

3. Het college heeft voor het op het verzoek te nemen besluit advies gevraagd aan Hekkelman Advocaten N.V. (hierna: Hekkelman).

In een advies van 13 september 2012 heeft Hekkelman geadviseerd het verzoek om vergoeding van planschade af te wijzen.

Het college heeft dit advies aan het besluit van 27 september 2012 ten grondslag gelegd en dit besluit, onder verwijzing naar een advies van de bezwaarschriftencommissie en een aanvullend advies van Hekkelman van 24 januari 2013, in bezwaar gehandhaafd.

4. Appellante betoogt dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat Hekkelman is te beschouwen als onafhankelijk en onpartijdig deskundige. Zij voert daartoe aan dat Hekkelman aanvankelijk als advocaat is

gepresenteerd en pas in beroep als onafhankelijk adviseur. Voorts was een advocaat van Hekkelman ter zitting bij de rechtbank gemachtigd om namens het college het woord te voeren.

- 4.1. De Afdeling stelt voorop dat in de Wro en het daarop gebaseerde Besluit ruimtelijke ordening (hierna: het Bro), anders dan in de WRO, is neergelegd dat in een verordening regels moeten worden gesteld omtrent de aanwijzing van een planschadeadviseur of adviescommissie. In dat kader is van belang dat ingevolge artikel 6.1.3.3, eerste lid, gelezen in samenhang met het tweede lid, aanhef en onder a, van het Bro de regels in een gemeentelijke verordening in ieder geval betrekking dienen te hebben op de deskundigheid en onafhankelijkheid van de adviseur. Hoewel deze bepalingen, gelet op het onder 1 weergegeven overgangsrecht, niet van toepassing zijn op het hier aan de orde zijnde verzoek om vergoeding van planschade, vormt artikel 6.1.3.3 van het Bro wel mede de grondslag van de op 15 juni 2009 in werking getreden Verordening aanwijzing en werkwijze planschadeadviseur Helmond 2009 (hierna: de verordening). Ingevolge artikel 1, sub c, van de verordening is een adviseur een persoon of adviescommissie, die geen deel uitmaakt van of werkzaam is onder verantwoordelijkheid van het college, en die belast is met de advisering over het op de aanvraag te nemen besluit. Deze definitie komt overeen met de definitie van adviseur die in artikel 6.1.1.1, aanhef en onder c, van het Bro is opgenomen.
- 4.2. Hekkelman is op basis van de verordening als adviseur aangewezen. Gelet hierop, heeft de rechtbank in het kader van de vraag of de schijn van partijdigheid van de adviseur is gewekt terecht getoetst of Hekkelman werkzaam is onder verantwoordelijkheid van de raad of het college van Helmond en of zij betrokken is geweest bij de planologische maatregel waarop het verzoek van appellante betrekking heeft. Zij is voorts met juistheid tot het oordeel gekomen dat dit niet het geval is geweest. Dit laat evenwel onverlet dat de schijn van partijdigheid ook kan worden gewekt door een deskundige die in het ene geval door een bestuursorgaan wordt ingeschakeld om een onafhankelijk advies uit te brengen, terwijl zij gelijktijdig of nagenoeg gelijktijdig in een ander geval door hetzelfde bestuursorgaan wordt ingeschakeld om zijn belangen te behartigen of als zijn gemachtigde op te treden in een gerechtelijke procedure. Ter zitting is komen vast te staan dat Hekkelman in beginsel de vaste planschadeadviseur van het college is, maar dat zij door het college en de raad van Helmond af en toe ook als advocaat wordt ingeschakeld voor juridische bijstand. Een advocaat draagt zorg voor de rechtsbescherming van zijn cliënt en is daartoe partijdig bij de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van zijn cliënt. Daar komt bij dat uit de gedurende de procedure door Hekkelman opgestelde stukken, waaronder het advies dat als verweerschrift in hoger beroep is ingediend, geen onderscheid valt te maken tussen haar rol als planschadeadviseur en haar rol als advocaat. Gelet hierop, is de schijn gewekt dat Hekkelman in het onderhavige geval als planschadeadviseur niet onpartijdig is, zodat het college het advies van Hekkelman niet aan zijn besluitvorming ten grondslag heeft mogen leggen. Dat Hekkelman, naar het college stelt, in het onderhavige geval bij de rechtbank niet als gemachtigde maar als deskundige is opgetreden, doet hier niet aan af, te minder nu dit onderscheid voor een burger moeilijk te begrijpen is.

Het betoog slaagt.

5. Het hoger beroep is gegrond. Gelet hierop, behoeven de overige door appellante aangevoerde gronden geen bespreking meer. De aangevallen uitspraak dient te worden vernietigd. Doende hetgeen de rechtbank zou behoren te doen, zal de Afdeling het beroep tegen het besluit van 11 juni 2013 van het college alsnog gegrond verklaren. Dat besluit komt wegens strijd met 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb) voor vernietiging in aanmerking. Met het oog op een efficiënte afdoening van het geschil ziet de Afdeling aanleiding om met toepassing van artikel 8:113, tweede lid, van de Awb te bepalen dat tegen het door het college te nemen nieuwe besluit op het bezwaar van appellante slechts bij haar beroep kan worden ingesteld.

6.

Het college dient tot vergoeding van de proceskosten te worden veroordeeld, bestaande uit € 127,68 aan reiskosten in beroep en hoger beroep. De kosten die appellante heeft gemaakt voor het kopiëren en aangetekend verzenden van stukken en het versturen van faxen komen niet voor vergoeding in aanmerking, nu dit normale kantoorkosten betreffen. Dat deze kosten hoger zijn omdat appellante in het buitenland woont, maakt dit niet anders.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

- I. verklaart het hoger beroep gegrond;
- II. vernietigt de uitspraak van de rechtbank Oost-Brabant van 27 januari 2014 in zaak nr. 13 / 3574;
- III. verklaart het bij de rechtbank ingestelde beroep gegrond;
- IV. vernietigt het besluit van het college van burgemeester en wethouders van Helmond van 11 juni 2013, met kenmerk BV.BJZ/1.2012.0232.001;
- V. bepaalt dat tegen het door het college van burgemeester en wethouders van Helmond te nemen nieuwe besluit op het bezwaar van appellante slechts bij de Afdeling beroep kan worden ingesteld;
- VI. veroordeelt het college van burgemeester en wethouders van Helmond tot vergoeding van bij appellante in verband met de behandeling van het beroep en het hoger beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van € 127,68 (zegge: honderdzeventwintig euro en achtenzestig cent);
- VII. gelast dat het college van burgemeester en wethouders van Helmond aan appellante het door haar betaalde griffierecht ten bedrage van € 406,00 (zegge: vierhonderdzes euro) voor de behandeling van het beroep en het hoger beroep vergoedt.

Noot

Naar boven

Auteur: P.C.M. Heinen^[1]

Naschrift

1. Deze Helmondse planschadezaak is vermeldenswaard voor zover het gaat om de vraag wat moet worden verstaan onder deskundige en onafhankelijke advisering als bedoeld in art. 6.1.1.3 lid 1 en lid 2 sub a Bro in samenhang met art. 6.1.1.1 sub c Bro. Wat advisering betreft is in art. 6.1.3.2 Bro voorgeschreven dat burgemeester en wethouders een adviseur aanwijzen die over de op de aanvraag te nemen beslissing advies uitbrengt. Onder 'adviseur' wordt volgens art. 6.1.1.1 Bro verstaan een persoon of commissie, die geen deel uitmaakt van of werkzaam is onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan. Ingevolge artikel 6.1.3.3. Bro moeten bij gemeentelijke verordening, waartoe volgens art. 147 Gemeentewet de raad bevoegd is, regels worden gegeven over de aanwijzing van de adviseur of adviescommissie en over de wijze waarop die adviseur tot een advies komt.
2. Al eerder heeft de Afdeling over de band van art. 2:4 Awb (gebod van onpartijdigheid en verbod van vooringenomenheid) getoetst of er bij een planschadeadviseur al dan niet sprake is geweest van een 'vooringenomenheid' bij zijn advisering. Het geval dat de SAOZ als planadviseur al eerder betreffende een in het geding zijnde bestemmingsplan een planschaderisicoanalyse had gemaakt, leek een onafhankelijke advisering niet in de weg te staan. De Afdeling achtte het daarbij wel van belang dat binnen de organisatie van de SAOZ sprake was van een duidelijke scheiding tussen enerzijds personeel dat zich bezig hield met het opstellen en beoordelen van planschaderisicoanalyses en anderzijds het personeel dat zich bezig hield met planschadeadviesing, zoals in dat geval ook was gebeurd (vgl. ABRvS 7 augustus 2002, AB 2003/3, m.nt. A.R. Neerhof, *Gst.* 2002/2, m.nt. J.M.H.F. Teunissen, ABRvS 16 juni 2010, AB 2011/30, m.nt. A.R.

Neerhof en ABRvS 31 oktober 2012, *Gst.* 2012/122, m.nt. J.W. van Zundert en *BR* 2013/15, m.nt. D.R. Boer). Of zo'n personele of organisatorische splitsing – binnen een dergelijk onafhankelijk adviesorgaan – voldoende is om ook een schijn van belangenverstrengeling tegen te gaan, waag ik sterk te betwijfelen. Dergelijke "Chinese walls" zijn flinterdun. Naar mijn mening zal het betrokken bestuursorgaan erop moeten toezien dat een planschadeadviseur in ieder geval geen nauwe betrokkenheid heeft met de gemeentelijke organisatie en zeker geen bepaald belang zou kunnen hebben bij ter zake relevante besluitvorming. Wat dat aangaat kennen de meeste gemeentelijke procedureverordeningen betreffende advisering over planschade (volgens VNG-model) een wrakingsmogelijkheid. Voor een belanghebbende burger als planschadeverzoeker is het van buitenaf vaak lastig te zien in welke hoedanigheid of rol adviseurs door de overheid bij haar besluitvorming zijn of worden betrokken. Met name is van belang dat zo'n planschadeadviseur 'geen deel uitmaakt van of werkzaam is onder verantwoordelijkheid (onderstreping PH) van het bestuursorgaan waaraan wordt geadviseerd (...)' (zie art. 6.1.1.1 sub c Bro). Deze bijzondere bepaling doet sterk denken aan art. 3:5 lid 1 Awb. Bij een advies in het kader van Afdeling 3.3 (Advisering) van de Awb is eveneens aangegeven dat de adviseur niet werkzaam mag zijn onder verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan waaraan geadviseerd moet worden. Daarbij kan in het bijzonder worden gedacht aan de verhouding tussen de adviserende ambtenaar en het bestuursorgaan. Als er ter zake geen hiërarchische (gezags)verhouding bestaat, kan worden gezegd dat die ambtenaar niet onder verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan werkzaam is (zie hierover: P.J.J. van Buuren, T&C, Algemene wet bestuursrecht, art. 3:5, aant. 2d, Deventer: Kluwer 2013, p. 113). In dit verband kan verder nog worden gedacht aan de eisen die aan de onafhankelijkheid van een adviescommissie worden gesteld ingevolge het bepaalde in art. 7:13 Awb. Zo geldt in dat verband bijvoorbeeld dat de voorzitter van zo'n adviescommissie onafhankelijk dient te zijn (zie: ABRvS 22 december 2010, *JB* 2011/32: Haarlem). Het is overigens niet vereist dat de andere commissieleden op generlei wijze aan de gemeente verbonden mogen zijn (zie: ABRvS 20 april 2011, ECLI:NL:RVS:2011: BQ1887, Den Haag).

3. In de onderhavige hoger beroepszaak die zich toespitst op de vraag in hoeverre de gemeentelijke huisadvocaat als onafhankelijke planschadeadviseur mag optreden, wordt door de Afdeling specifiek gekeken naar de bijzondere regels die hierover zijn opgenomen in art. 6.1.3.3 van het Bro en art. 6.1.1.1 aanhef en onder c van het Bro (die t.t.v. belang nog niet golden), alsmede naar de in de eerstgenoemde bepaling bedoelde gemeentelijke procedureverordening die al min of meer concreet gestalte had gekregen in de Verordening aanwijzing en werkwijze planadviseur Helmond 2009. Anders dan in de bovengenoemde SAOZ-zaken is gebeurd, betreft de Afdeling in de onderhavige Helmondse zaak niet meer het bepaalde in art. 2:4 Awb bij haar oordeel. Deze algemene bepaling en de daaraan verbonden rechtspraak kan volgens mij in dit soort kwesties van toegevoegde waarde zijn, naast de bijzondere regeling in het Bro. Misschien schuilt in dit verband binnen de context van het bepaalde in art. 2:4 Awb nog wel de beperking dat de Afdeling daar beoordeelt of er feitelijk sprake is van een vermenging van belangen en dan niet zozeer kijkt naar een schijn van belangenvermenging (vgl. L.J.M. Timmermans in diens noot onder ABRvS 6 juni 2006, *Gst.* 2006/165). Terecht prikt de Afdeling in deze zaak door een formeel overgangsrechtelijk beletsel voor toepassing van deze Bro-regeling heen. De Bro-regeling kon volgens haar destijds al mede als grondslag voor de gemeentelijke planschaderegeling worden beschouwd. Dat lijkt mij zuiver inhoudelijk gezien vooral een 'praktische' benadering, maar de Afdeling had in plaats daarvan n.m.m. ook kunnen opteren voor een wellicht wat meer 'rechtszekere' benadering door aansluiting te zoeken bij het bepaalde in art. 2:4 Awb.
4. Inzake Helmond velt de Afdeling uiteindelijk kernachtig het oordeel dat onder de gegeven omstandigheden de schijn van partijdigheid was gewekt. De planschadeadviseur was namelijk de huisadvocaat van de gemeente. Uit de door hem in de planschadeprocedure opgestelde stukken viel volgens de Afdeling geen onderscheid te maken tussen zijn rol als onafhankelijke planschadeadviseur en zijn rol als huisadvocaat voor diezelfde gemeente. De Afdeling laat hierbij m. i. terecht meewegen dat een advocaat door de burger in

principe als een partijdig belangenbehartiger wordt gezien. Het maken van een onderscheid in de positie van een advocaat, namelijk enerzijds optredend als partijdig belangbehartiger en anderzijds als onafhankelijk adviseur, is aan de planschade verzoekende burger lastig uit te leggen. De Afdeling lijkt hier wel degelijk het risico van een oneigenlijke beïnvloeding te zien. Het opstellen van een gedragscode of -protocol om een onafhankelijke en onpartijdige rol van de advocaat in dit soort zaken te borgen – zoals in de praktijk wel eens wordt gesuggereerd – lijkt mij een gekunstelde oplossing. Er blijft dan sprake van een 'Chinese wall' binnen een dergelijk adviserend kantoor. De schijn van een belangenverstremgeling, waar het hier juist om gaat, kan aldus niet worden vermeden. Een gedragscode of -protocol biedt de burger geen garantie op een onafhankelijk advies.

5. Toch leek de Afdeling eerder in een soortgelijk geval, waarbij ook een huisadvocaat als planschadeadviseur was betrokken, eveneens in een hoger beroepszaak, wat 'milder' voor de gemeente te oordelen (zie: ABRvS 23 oktober 2002, *BR* 2006/116). In deze Rijssense planschadezaak was namelijk sprake van een voorzitter van de schadeadviescommissie die tevens huisadvocaat van die gemeente was. In die zaak was het volgens de Afdeling van belang dat de huisadvocaat alleen in huisvestings- en onteigeningszaken voor die gemeente optrad, en dan met name in civiele procedures. Omdat de huisadvocaat met de bewuste planschadezaak geen enkele relatie bleek te hebben, stond volgens de Afdeling aan diens functioneren als onafhankelijk en onpartijdig voorzitter van de planschadecommissie niets in de weg. Saillant detail is dat de rechtbank in eerste aanleg daarover anders oordeelde. Zij oordeelde namelijk dat vanwege de positie van de voorzitter sprake was geweest van een onzorgvuldig tot stand gekomen advies. In de Helmondse zaak was het weer precies andersom: de rechtbank beschouwde de huisadvocaat daar wel als een onafhankelijk en onpartijdig deskundige.
6. Voorzichtig gezegd, lijkt het er nu op dat de Afdeling wat strikter is geworden als het gaat om de eisen die aan de onafhankelijkheid, onpartijdigheid en deskundigheid van advisering aan het bestuursorgaan gesteld moeten worden. Natuurlijk is het 'tricky' om een algemene trend uit één bepaalde Afdelingsuitspraak af te leiden, maar die 'striktere toetsingslijn' wordt al wel in de literatuur gesignaleerd. Zie in dat verband: D.A. Lubach, 'Advisering inzake nadeelcompensatie: wisselwerking tussen adviescommissie, bestuur en verzoeker' in: T.W. Franssen, R.D. Harteman, B.J.P.G. Roozendaal, D. van Tilborg & G.A. van der Veen (red.), *Op het grensvlak. Opstellen aangeboden aan prof. mr. drs. B.P.M. van Ravels*, Den Haag: IBR 2014, p. 73-83.

Voetnoten

Voetnoten

[1.] Mr. P.C.M. Heinen is advocaat bij De Kempnaer Advocaten N.V. te Arnhem.

©2015 Kluwer. Alle rechten voorbehouden.